

Information som tillhandahålls via internet

Här ger Livsmedelsverket vägledning om hur kraven i lagstiftningen kan uppnås. Vägledningen är inte bindande och utesluter inte andra sätt att uppfylla kraven.

Här ger Livsmedelsverket vägledning om hur kraven i lagstiftningen kan uppnås. Vägledningen är inte bindande och utesluter inte andra sätt att uppfylla kraven. På den här sidan hittar du vägledning om vilken information som ska tillhandahållas via internet.

Den som producerar eller tillhandahåller dricksvatten ska tillhandahålla viss information till allmänheten enligt 3 a § livsmedelsförordningen (2006:813). Informationen ska lämnas på två sätt – årligen utan förfrågan samt via internet.

Hur ska informationen ges?

Information som ska finnas på internet

Här följer närmare förklaring av vilken information som den som producerar eller tillhandahåller dricksvatten ska ge via internet.

Den information som ska finnas på internet är:

- Information om dricksvattenleverantören, vattenförsörjningsområdet och beredningsprocessen
- Information om dricksvattenkvalitet
- Information vid potentiell fara för människors hälsa
- Råd kring vattenförbrukning
- Särskilda informationskrav för större vattenleverantörer

Information om dricksvattenleverantören, vattenförsörjningsområdet och beredningsprocessen

Det ska finnas information om verksamhetsutövaren, det område som försörjs och det antal personer som försörjs med dricksvatten liksom metoden för dricksvattenproduktion. Informationen ska även ge allmän information om beredningsprocessen samt relevant information om faroanalysen. Det är inte närmare angivet i direktivet hur antalet försörjda personer ska beräknas, och antalet får uppges med en avrundad siffra.

Det är värt att notera att det kan finnas känsliga uppgifter i verksamhetens faroanalys som inte bör lämnas ut, samma sak kan gälla detaljerade beskrivningar om beredningsprocesserna. Läs mer under avsnittet om Säkerhet.

Säkerhet

Syftet med att beskriva metoden för produktionen, liksom beredningsprocessen, är att ge konsumenten en inblick i hur dricksvatten produceras. Det kan många gånger vara tillräckligt att övergripande och schematiskt beskriva beredningsprocessen.

Exempel på hur dricksvattenproduktion och beredningsprocesser kan beskrivas

Vattnets väg från älv till kran

Råvattnet kommer från Broberga älv och passerar först en grov sil som tar bort fiskar, skräp och annat som kan finnas i vattnet. Sen pumpas vattnet till en infiltrationsdamm, där det sjunker ner genom marken och till slut når ett naturligt grundvattenmagasin. Denna process förstärker den naturliga grundvattenbildningen. Vattnet pumpas upp ur marken via grundvattenbrunnar och tas in i vattenverket. Eftersom berggrunden i området är naturligt järnrik luftas vattnet för att avskilja järn och mangan. För att sänka hårdheten avhärddas även vattnet. Vattnet behandlas sedan med UV-ljus innan det pumpas ut på ledningsnätet.

Observera! Detaljeringsgraden i beskrivningen måste anpassas till förutsättningarna i det enskilda fallet.

Även information om faroanalysen syftar till att ge konsumenten en bild av dricksvattenproduktionen, och stärka konsumentens förtroende för densamma. Det finns inget som hindrar att relevant information från faroanalysen vävs in i beskrivningar eller liknande som berör dricksvattenproduktionen. Se exempelrutan ovan, där höga halter av järn skulle kunna vara en fara som identifieras i faroanalysen.

Faror som är allmänt kända, exempelvis risk för förekomst av PFAS i råvattnet baserat på vattentäktens närhet till en tidigare brandövningsplats, innebär sällan en risk att kommunicera. Däremot kan detaljerade beskrivningar av kontrollåtgärderna för att hantera dessa faror vara känsliga uppgifter.

Dricksvattenkvalitet

Allmänheten ska ha tillgång till information om dricksvattenkvaliteten. Med det menas resultatet av de undersökningar som har utförts vid provtagningspunkten *dricksvatten hos användare* för de parametrar som förtecknas i bilaga 1 till LIVSFS 2022:12. Resultatet för prover tagna vid punkten *utgående dricksvatten* måste inte anges, men det finns inget som hindrar att även dessa uppgifter redovisas.

Bilaga 1 till LIVSFS 2022:12 innehåller fler parametrar än dricksvattendirektivet (EU) nr 2020/2184. Det beror på att radioaktiva ämnen från direktiv 2013/51/EURATOM, samt nationellt beslutade parametrar, ingår utöver dricksvattendirektivets parametrar. De parametrar som inte finns med i delarna A, B och C i bilaga I till dricksvattendirektivet får utelämnas ur den information som ska finnas på internet. De parametrar som får utelämnas är därmed: aktinomyceter, långsamväxande bakterier, klor, PFAS 4, radon, total alfaaktivitet, total betaaktivitet, tritium samt beräkning av indikativ dos. Det finns dock inget hinder för att dessa parametrar inkluderas i informationen. Observera att kalcium och magnesium inte inkluderas i bilaga I till dricksvattendirektivet, dessa måste dock ingå i informationen då direktivet innehåller ett särskilt informationskrav för dessa parametrar.

Parametrarnas undersökningsfrekvens från undersökningsprogrammet ska anges, liksom parametrarnas gränsvärde i bilaga 1 till LIVSFS 2022:12. Notera att provtagningspunkterna inte behöver anges.

För parametrar som har gränsvärdet "ingen onormal förändring", som till exempel odlingsbara mikroorganismer, kan det uppmätta värdet vara ganska intetsägande för konsumenten. Det skulle därför kunna vara användbart för konsumenten att få information om det uppmätta värdet var inom normal variation eller inte.

Se även

Hur ofta ska informationen uppdateras?

Information om kalium och vattnets hårdhet

Utöver parametrarna i bilaga 1 ska också halten kalium och vattnets hårdhet ingå i informationen. Det framgår inte av lagstiftningen vilken enhet för hårdhet som ska användas. Livsmedelsverket rekommenderar att hårdhet anges i tyska hårdhetsgrader (°dH) då svenska konsumenter troligen är mest vana vid den enheten. Varken kalium eller beräkning av hårdhet ingår i de undersökningar som föreskrivs i LIVSFS 2022:12. Att information om dessa ändå ska lämnas till konsumenten är för att konsumenten kan ha nytta av informationen. Vattnets hårdhet påverkar bland annat dosering av tvätt- och diskmedel. Vissa beredningskemikalier innehåller kalium och för en del konsumenter kan information om kaliumhalten vara av intresse.

Eftersom det saknas gränsvärden i bilaga 1 till LIVSFS 2022:12 för dessa parametrar så kan information om gränsvärde för dessa parametrar inte lämnas.

Historiska data om dricksvattenkvalitet

På motiverad begäran ska konsumenter ges information om historiska uppgifter om dricksvattenkvaliteten från upp till tio år bakåt i tiden, förutsatt att sådan information finns. Uppgifter äldre än den 13 januari 2023 måste dock inte tillhandahållas. Med historiska uppgifter menas sådan information om dricksvattenkvaliteten som ska tillhandahållas via internet, se ovan. Lagstiftningen anger inte vad som ska betraktas som en motiverad begäran, mot bakgrund av reglernas syfte bör även relativt enkla motiveringar accepteras.

Information vid potentiell fara för människors hälsa

Vid ett överskridande av något av de gränsvärden som finns i bilaga 1 till LIVSFS 2022:12 och som innebär en potentiell risk för människors hälsa ska verksamhetsutövaren lämna den information och de råd som är nödvändiga.

Observera att denna information, som ska lämnas via internet, inte per automatik innebär att den som producerar eller tillhandahåller dricksvatten uppfyller kraven på information till konsumenterna vid kvalitetsproblem enligt 32 § LIVSFS 2022:12. För att uppfylla dricksvattenföreskrifternas informationskrav kan ytterligare kommunikation, utöver information på internet, behövas för att säkerställa att de som behöver nås av informationen får den. Hur kommunikering ska ske vid sådana situationer får bedömas från fall till fall.

Information vid kvalitetsproblem

Råd kring vattenförbrukning

Konsumenterna ska få rådgivning om vattenförbrukning. Den ska innehålla råd om hur vattenförbrukningen kan minskas och hur vatten kan användas på ett ansvarsfullt sätt i enlighet med lokala förhållanden. Ett enkelt exempel kan vara att tipsa om hur man gör för att fylla poolen eller när och hur man bör vattna sin gräsmatta. Konsumenten ska även få råd om hur hälsorisker på grund av stillastående vatten i fastighetsinstallationer kan undvikas.

Särskilda informationskrav för större vattenleverantörer

För vattenleverantörer som genom en och samma anläggning tillhandahåller minst 10 000 m³ per dag eller försörjer minst 50 000 personer från en och samma anläggning finns särskilda informationskrav. Sådana leverantörer ska årligen tillhandahålla information om vattensystemets prestanda i fråga om effektivitet kopplat till läckagenivåer. Kravet att informera gäller så snart som informationen finns tillgänglig, dock senast den 12 januari 2026. Lagstiftningen beskriver inte hur informationen ska anges, det är därför möjligt för verksamhetsutövaren att anpassa informationen på ett sätt som är lämpligt för konsumenternas förståelse.

De ska också tillhandahålla information om vattenförsörjningens ägarstruktur, liksom information om strukturen för avgiftssystemet för dricksvattnet, om ett avgiftssystem finns. Informationen om avgifter ska innehålla kubikmeterpriset och inkludera fasta och rörliga kostnader.

Kostnader för dricksvatten kan beräknas på olika sätt. Exempelvis kan kostnaden för rening av motsvarande volym avloppsvatten inkluderas i kubikmeterpriset för dricksvatten och beräkningarna kan ha gjorts på faktisk produktionsvolym eller schablonuppskattningar. Lagstiftningens krav om att ange kubikmeterpriset, inklusive de rörliga och fasta kostnaderna, uppfylls om dessa uppgifter anges, oavsett hur de har beräknats. Det är dock viktigt att det är tydligt för konsumenten hur avgiften har beräknats och vad som ingår i den.

Om några av de uppgifter som ska tillhandahållas framgår i andra dokument, exempelvis VA-taxan, så kan informationskravet uppfyllas genom att hänvisa dit. Om hänvisning görs till exempelvis en VA-taxa är det viktigt att den är digitalt tillgänglig för att hänvisningen ska kunna accepteras.

Om det finns tillgängligt ska även en sammanfattning och statistik över klagomål från konsumenter rörande vattnets kvalitet som mottagits av verksamhetsutövaren redovisas.

Hur ofta ska informationen uppdateras?

Den information som tillhandahålls på verksamhetsutövarens webbplats ska hållas uppdaterad. När det gäller uppmätta värden för olika parametrar ska resultatet inte vara äldre än ett år. Undantaget är de fall då undersökningsfrekvensen är mindre än en undersökning per år, i dessa fall ska det senaste resultatet anges. I de fall flera undersökningar av en parameter görs per år kan resultatet som anges via internet vara ett genomsnitt av undersökningsresultatet för året. Även andra sätt att ange resultatet kan användas, exempelvis som ett medianvärde för året. Det är viktigt att det för konsumenten är tydligt vad informationen avser.

Information om vattnets hårdhet, samt halterna av kalcium, magnesium och kalium bör uppdateras minst vart tredje år.

Den information som lämnas när det finns en risk för människors hälsa ska uppdateras snabbt och vid behov.

Var ska informationen tillhandahållas?

Dricksvattendirektivet anger att informationen ska tillhandahållas via internet, det specificeras dock inte att sidan exempelvis måste tillhöra den verksamhetsutövare som ska tillhandahålla informationen. För verksamhetsutövare som har samarbeten eller gemensamma utförarbolag så är det med andra ord möjligt att välja att tillhandahålla informationen på en annan webbplats än sin egen. Även om webbsidan där informationen tillhandahålls inte tillhör verksamhetsutövaren så behöver denne försäkra sig om att informationen är komplett och tillgänglig.

All information måste inte vara samlad på en och samma webbsida, det är möjligt att sprida informationen på flera sidor. Däremot ska konsumenten enkelt kunna hitta all information som ska finnas på internet från den sid-länk som finns i informationen som lämnas utan föregående förfrågan.

Senast uppdaterad 20 februari 2026 Ansvarig grupp ROR_DK